

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quovis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. VIII. Admirations super Christo nato, & de rerum in eo
dissilimimarum conjunctione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

Hic Augustinus ad amandum excitans, *Ama*, inquit, *amorem illius, qui amore tuo amoris descendit in uterum virginem, & ibi amorem suum amori tuo capillavit, humiliando te, conjungendo lumen sue aeterni atque limo aeternitatem.* Beatus Domine Iesu, qui amat te, & amicum in te, & inimicum propter te. Minus autem te amat, & suayissime Infans, qui aliquid tecum amat, quod propter te non amat. Qui vere amat, non labitur, aut ipsum amat laborem. Solus amor difficultatis nomen erubescit. Nec tam durum quidquam aut ferreum, quod ignis divini amoris non emolliat. Ama Deum, & fac quod vis.

§. VII. De ingratitudine hominum animo adversus Christum natum.

Expendamus paululum, quæ humanitate consanguinei Christi cognati suum excepint. Erant, non dubitem, plurimi è familia David Bethlehemitæ, qui cō venerant à Palæstina Præside censendi. Illorum multi (necesse hoc dubium) locupletes, & bene nummati, quibus de domo, veste, mensa optimè prospectum. Ex his tamen omnibus inventus est nullus, qui reculâ vel minimâ egenissimum tribulem suum, & cognatum Christum juverit; nullus qui vel in ultimas domus sue latebras receperit. Singuli & fores suas, & arcas suas, & sua penora servabant obsecrata Christo. Utinam habuissent vel sola rescrata pectora, in ceteris facilè veniam reperissent!

Quam ingratus porrò animus Iudeorum ceterorum, & peculiariter Bethlehemitarum omnium. Si leamus beneficia innumera, quibus hunc populum affect Deus: consideremus illa solum quæ præsentis sunt instituti. En ex eorum nobilissimâ familiâ nascitur, ad illos venit, in illorum urbibus & dominibus habitaturus, inter illos sicut unus ex illis vitam datur, monachus tantus, & ille ipse Dominus, qui corum infantes à crudel Pharaonis imperio, & percussoris Angeli sanguinolentâ rhomphae liberavit. Neque vero cum erectis fasibus, aut grandi supercilie ad illos venit, sed infantilis forma, habituque mendiculi angustum & vile regat diversioriolum. Sed nullus audit, nullus accedit; excludunt & ablegant omnes; porrò inde abire jubent ingratum hospitem. Nemo est, qui cum ab Herodis sicca conetur defendere. Clament omnes: *Hunc neferimus unde sit.* Dicitur illis: *Iesus à Nazareth est; clamat iterum: A Nazareth potest aliquid boni esse?* Turbantur omnes cum Herode, qui sibi plurimum congratulari debuissent. Simil omnes vociferantur: *Si hunc dimittis, non es amicus Caesaris.* Omnis, qui se regem facit, contradicit Caesar. Non habemus regem nisi Caarem.

O liberales cetera Iudei, peregrinum etiam hunc pauperulum admittite! Ecce infante se gerit, & quidem pauperissimum, & quidem infantu omnium postremissimum. Nullum ab hoc Infante periculum est ulli regno: datus regna venit, non erupturus; Dñm admitte.

Enimvero Bethlehemitas præ omnibus Hebreis singulariter demereri, sibique conciliare voluit celi Dominus, suo Natali, sive incunabulis: voluit illos Angelorum descensu & cantibus, psalmodiis, & plausibus, Regum adventu & munieribus, calo terraque facere honorabiles. At ipsi sprevrerunt, repulerunt, ejecerunt, ad bestias damgarunt suum Messiam. Ingrati cives! imò immisericordes & impii cives.

Sunt qui eos defendere nitantur, & dicant: Scire non poterant tantum Principem sui medio nasci. Scire poterant, & bone, sed credere nolebant. Et quoties illis praecepit Deus, ut advenam & peregrinum colligerent, domo reciperent, hospitio fove-

rent? Si Messiam hunc vestrum, o ingratissimi Bethlehemitæ, nōscere non poteratis, aut quod verius, nolbatis; certè peregrinum hunc, eumque pauperem agnoscere debueratis. At ex vobis omnibus, qui vel angulum suum domum huic indigenti patet faceret, nullus erat, nullus, nullus, nullus. Ad unum omnes aut invidiâ laborabant, aut immisericordia, & ingratimi detestando crimen.

Sed hæc totius orbis in suum Conditorem ingratissima fuit perfidia. Rex aliquis aut Cæsar nascitur? Orbis applaudit & gratulatur, missa ignita & flamme pacates volant, dies festi aguntur, ludi & triumphi instituuntur, exultat regnum gaudio. Nascitur Christus? nemo se movet. Nec eo solum tempore, quo nascetur Christus, torpescant homines; posterioribus quoque sæculis multos tenuit hic torpor. Et nostro hoc ævo quam multi sunt, qui Domini Iesu natalem diem non nisi laetiore mensa, & nitidiore veste venerantur. Hæc omnis gratiarum actio est pro immenso beneficio.

Et quædem huic divino Pueru mundus natititia mittit munera? In diadema vepres, laceram chlamydem pro purpura, arundinem pro sceptro, columnam pro toro, flagra pro unguentis, funes pro armillis, clavos pro annulis, catenas pro torquibus, pro necare aciem, fel pro ambrofia, pro solio cruce. Qui Christum amant, hæc cum Christo tolerare non recusant.

§. VIII. Admirations super Christo Nato, & de rerum in eo diffimilissimarum conjunctione.

En ille Rex siderum, ille rerum omnium propotens Deus, Virguncula ducit ubera, qui palcit cunctas ani, antentes: qui calum hyacinthinâ velat chlamide, qui terram smaragdinâ pallâ induit, qui vestit omnia, nudus jacet in praesepi, totus est in pulle suu, quem nulla capit terram intercapendo: fasciolis stringitur libertatis vindex: Decembre gelu tolerat, & friget mentium castarum pervigilla flamma: ploratus iterat mœstorum perenne solarium; inopset cali tereque monacha: in tenebris habitat, ad cuius nutum sidera expallescunt: inter bestias cubat, in cuius humeris sedet imperium orbis.

En ergo saturitatem esurientem, flamman frigorem, latitudinem morentem, fontem fitientem, abundantiam egentem. Vide lucem in tenebris splendentem, Solem noctu fulgentem, ignem sub nube latenter. En ex rivo purissimo profluit mare, ex palmita vitis nascitur in umbrans orbem, è stellâ sol oritur, è minimo centro infinita sphæra confurgit, è nubeculâ immensus splendor emicat. Afpice junctam hinc majestatem cum humilitate, virtutem cum infirmitate, aetatem cum mortalitate; cœlum cum terrâ, cum summis infima. En ut fons exaruit, ut gaudium ingemuit; erut pulchritudo expalluit, ut potentia elonguit; videte, obsecro, ut aeternum Verbum obmutuit.

Deus ille, qui transtulit montes, qui commovet terram *Iob. c. 9. v. 5.* de loco suo, qui precipit soli; & non oritur, & stellas claudit *& seq.* quasi sub signaculo, qui extendit calos suis, & gradit su per fluctus maris, qui facit magna & incomprehensibilia, & mirabilia, quorum non est numerus. Dens ille vivens, & Rex *Hier. c. 10.* semipertus, qui mensus est pugillo aquas, & calos palmam pon- *vers. 20.* deravit; qui appendit tribus digitis molem terre, & libravit *Ia. c. 40. v.* in pondere montes, & colles in flaterâ. Ecce, gentes quasi stilla pluribus *seq.* fistula, & quasi momentum flatera reputare sunt; ecce, insula quasi pulvis exiguis. Omnes gentes quasi non sint; sic sunt coram eo, & quasi nihil & inane reputare sunt ei. Deus semipertus Dominus, qui creavit terminos terræ, de quo cenunt oracula: Non deficiet, neque laborabit, nec est investigatio sapientia eius: Ecce Dominus Deus in fortitudine veniet, & bra-

chium ejus dominabitur. Ille ipse Dominus exercituum videtur jam d'ecisise, & multum laborare; jam à pauperibus opinionibus investigatur & inventur; jam quidē venit, sed infirmus, & brachia ejus ligata sunt.

*Iob. c. 12. vers. 10.
Iacob. c. 22. v. 12. & 14.
Idem c. 25. v. 2. & 3.
Pf. 49. v. 1.
10. 11. & 12.
Psalm. 79. v. 2. & 5.
Psalm. 98. v. 2. & 5.
Pf. 103. v. 2.*

Deus in cuius manu anima omnis viventis, & spiritus universa carnis hominis. Deus excelso celo, qui super stellarum verticem sublimatur, qui circa cardine eadi perambulat. Apud quem potest, & teor, qui facit concordia in sublimibus suis, cuius militum non est numerus. Deus deoꝝ, Dominus, cuius sunt omnes fera silvarum, jumenta in montibus & boves, qui cognovit omnia volatilia cali, cuius est orbis terra & plenitude ejus. Dominus Deus virtutum, qui sedet super Cherubim. Dominus in Sion magis, & excelsus super omnes populos; cuius scabellum pedum adorandum est, quoniam sanctum est. Dominus Deus noster, qui amictus est lumine sicut vestimenta, qui extendit celum sicut pellam, qui tegit aquas superiora ejus; qui ponit nubes ascensum suum, qui ambulat super penas ventorum: qui facit Angelos suos spiritus, & ministros suos ignes urentes; qui fundavit terram super stabilitatem suam, qui omnia fecit in sapientia, et ius omnia opera magnificata sunt. Dominus Deus exercituum, Deus solus omnium regnum terrae, qui fecit celum & terram. Cui celum sedes, & terra scabellum pedum ejus. Hic ille ipse jam inter pecudes jacet, praesepiolo cingitur, linteolis ambitur, cavae clauditur, ab hominibus tangitur, virgineo late pascitur. Et nonne oꝝ Deus noster, tu es ille ipsissimus, qui per Hieremiam Prophetam promulgari

*Isa. c. 37. vers. 16.
Ij. c. 66. vers. 1.
Hier. c. 23. v. 23. & 24.*

justiti: Putasse Deus ē vicino ego sum, & non Deus de longe? si occultabitur vir in absconditis, & ego non videbo eum? Numquid non celum & terram ego implo? dicit Dominus. Verè jam oꝝ amantisime Domine, verè Deus ē vicinus es, nec adeo multum loci occupas, qui angustum praesepiolum non satis exples.

En igitur ille Princeps pacis, qui senties in legere prifca Dominus exercituum appellatus; ille ipse qui Moysi leges dedit inter fulgura & tonitrua; qui pluis super Sodomitam & Gomorram sulfur & ignem de celo, jam sine fulvere & igne, sine tonitu & fulmine in obscuro silentio adeat ipsius. Hic ille Imperator est cuius armamentaria paratus bellici & telorum plena, jam sine tumultu & strepitu velut in occulto venit mitissimus & hominum insimus. Arrogantiam retundens Seneca, Nimiris nos sufficiimus, inquit, si digni nobis videmur, propter quos hac tanta moveantur. Qui hominem confit indignum cui celestia corpora famulentur, quid demum diceret ad hæc, si celestium corporum conditorem ipsum cerneret in vilen se felulum obtulisse, piscatorum pedes lavisse, inter latrones peperdisse? Et quam admirandum illud, hunc Infans usi rationis & intelligentiae perfectissimo fuisse, atque ullus virorum esse potest; nihilominus omitem oris & corporis compositionem, omnem motum, omnemque actionem nihil ab infantia diversi habuisse, idque non initiatione, aut simulatione, sed re ipsa, ut indoles aliorum est Infantum.

*Eucherius Lugdunensis
Præsal in hom. vixit is anno 440.
Zob c. 9. v. 13.*

Exclamat Eucherius: O pietas immensa, o bumbilis ineffabilis, o sacramentum inenarrabile! Deus homo sit, eternus temporalis, immensus localis, immortalis passibilis; pannis involvitur, qui celi ambitu non continetur. Quis audivit umquam tale? quis videt huic simile?

En ergo, hic ille Infans est, cuius ira nemo potest resistere, & sub quo curvantur, qui portant orbem. Hic ille est, qui tonabit vox magnitudinis sua, & non investigabitur, cum auditu fuerit vox ejus: tonabit in voce sua mirabiliter, qui facit magna & inscrutabilia, qui facit mirabilia magna solus. Et quis aspexit, quæ hic ipse bellator Dominus preparavit in tempus hostis, in diem pugnae & belli? Iam tamen mansuetissimus adeat, & placidissimus Princeps pacis. Iam illud est ævi, quo gladii conflentur in vomeres, & lanceæ in falces. Iam gentibus pacem loquitur, nam pœnitentiâ promulgat, quâ obtinetur vera pax,

A & regnum Dei annuntiat, quod est æterna pax. Et adeo hic pacis auctor amat pacem, ut vel inter duos suo nomine conjunctos futurus sit ipse tertius. Nemo suam ipse pacem turbet, nam etsi non domus tota vel tota civitas pacem admittat, sat is est, si duo solum Christi nomine consentiant, tertius illorum erit hic amator pacis, Christus Dei Filius, pax, serenitas mentis, amoris vinculum, consortium charitatis. Hæc est, quæ simulantes tollit, bella componit, iras comprimit, superbos calcat, humiles amat, discordes sedat, inimicos concordat, cunctis placidissima. Nec extellit novit, nec inflatur. Hanc qui accepit, teneat; qui amavit, repeat. Ad hereditatem Domini non poterit pervenire, qui pacem noluerit observare. Nec concordiam habebit cum Christo, qui discors esse voluerit cum Christiano. Disertissime Augustinus, Fai justitiam, inquit, & habebis pacem, ut osculantur se justitia & pax. Si enim non amaveris justitiam, pacem non habebis. Amant enim se duo ista, justitia & pax: osculantur se, ut qui fecerit justitiam, inveniat pacem osculantem justitiam. * Dua amicis sunt forte unam vis, & alteram non facit. Nemo est enim qui non vult pacem, sed noui omnes volunt operari justitiam. Interroga omnes homines: Ultis pacem? Vno ore tibi responderet totum genus humanum. Opro, cupio, volo, amo. Ama & justitiam quia ducit amicam. Ne amicis sunt justitia & pax. Justitia & pax ipse osculantur. Si amicus pacis non amaveris, non amabit te pax, nec veniet ad te. Quid enim magnum est desiderare pacem? Quiris malum desiderat pacem. Bonum enim res est pax. Sed fac justitiam, quia justitia & pax se osculantur, non lignant. Tu quare litigas cum justitia? Ecce justitia dicit tibi: Ne furieris, & non adulteris. Ne adulteris, & non vis audieris. Non facias alteri, quod tu pati non vis. Inimicus es amico meo, dixi tibi pax, quid me queris? Amica sum justitia: quemcumque invenero inimicum amice mea, non ad illum accedo. Vis ergo venire ad pacem? fac justitiam.

Ergo pacem sequimini cum omnibus. Si Dei vocantur filii qui pacem amant, procul dubio satana sunt filii, qui pacem turbant. Cum virtus nostris, nō cum fratibus nostris litigemus. * Pax Christi exultet in cordibus nostris.

S. IX. De beneplacito æterni Patris in nato fibi Filio.

Questionem ponens Parisensis de scipio Christus, Quid vobis videtur, inquit, de Christo, cuius filius est? Ad questionem hanc variè responsum. Pharisæus hoc unum occurrit dicere, Filium esse David. Non adeo male. Ita clamarent caeci: Miserere nostri, filii David. Ita Chananea: Miserere mei, fili David. Ita Iudei turbæ, & inter has pueri: Hosanna filio David. Ita Angelus: Dabit illi Dominus Deus sedem David patris ejus. Ad questionem istam Iudæi ceteri responderunt: Maria & Iosephi esse filium. Ita illi passim dictabant: Non Maria hic est fabri filius? Nonne mater ejus dicitur Maria? Nonne vero hic est Iesu filius Joseph, cuius non novimus patrem & matrem? Ad eandem questionem longè alter Peter, Tres, inquit, Christus filius Dei vivi. Ad hanc ipsam questionem Pater æternus pronuntiavit de celo: Filius meus es tu, ego hodie genui te. Postula à me & dabo tibi gentes hereditatem tuam, & possessionem tuam terminos terre. Virgo Dei genitrix, quid aliud ad questionem hanc responderet, quam paternum illud: Tu es Filius Meus dilectus, in te complacuit mihi.

Et quid nos omnes ali ad hanc questionem habemus dicere? Quis ejus est animi, ut animosè auctor respondere: Meus est filius, meus est, meus, meus. Respondens firmamentum est Christi dictum: + Quicumque servat voluntatem Patris mei, qui in celis est, ipse meus frater, & servor, & mater est. Hoc Christus non in speciem, sed postmodum ambagibus scribit, rectissimum in dicendo pronuntiavit: Quisquis voluntatem Patris mei fecerit, hic & mea non solum meus frater, & mea soror, sed & mater.